

17e ZONDAG DOOR HET JAAR

Evangelie: Johannes 6, 1-15

JEZUS GEEFT IN OVERVLOED

Voorbereiding voor de leiding

Referenties andere lezingen

1e lezing: 2 Koningen 4, 42-44
Tussenzang: Psalm 145, 10-11. 15-18
2e lezing: Efeziërs 4, 1-6

Achtergrondinformatie bij het evangelie

De lezing uit het Marcus evangelie wordt nu gedurende vijf opeenvolgende zondagen onderbroken. De komende zondagen lezen we steeds een gedeelte uit het zesde hoofdstuk van het Johannes evangelie. Het Johannes evangelie is heel anders van stijl dan de andere drie evangeliën. Bij Johannes heeft informatie over tijd en plaats een diepere betekenis. Johannes heeft als laatste zijn evangelie geschreven waarschijnlijk aan het eind van de eerste eeuw. Hij heeft zelf Jezus van heel nabij meegemaakt en schrijft zijn evangelie voor een generatie die Jezus niet meer met eigen ogen heeft kunnen zien "opdat jullie geloven dat Jezus de Christus is, de Zoon van God en opdat jullie door het te geloven leven mogen bezitten in zijn naam." (zie Joh. 20, 31)

Het zesde hoofdstuk is een prachtig hoofdstuk dat voor ons katholieken van grote betekenis is voor ons geloof in de werkelijke aanwezigheid van Jezus in het Eucharistisch Brood.

Vandaag horen we het verhaal van de wonderbare broodvermenigvuldiging. Een bekend verhaal met veel diepgang. Jezus heeft de mensen gedurende enige tijd onderricht. Ze zijn zo onder de indruk van Hem en van de wonderbaarlijke dingen die Hij heeft gedaan dat ze Hem achternagaan als Hij het meer oversteekt. Jezus ziet de menigte en bedenkt dat ze nu toch wel honger moeten hebben. Jezus is zorgzaam voor de hele mens, naar ziel én lichaam.

Hij zal de mensen voeden, niet alleen met Gods Woord voor hun hart maar ook met voedsel voor het lichaam. Jezus weet wat Hij gaat doen maar Hij test het geloof van de leerlingen door te vragen: "Hoe moeten wij brood kopen om deze mensen te laten eten?" Volgens Filippus is er wel erg veel geld nodig om zoveel mensen ook maar een klein beetje te eten te geven. Andreas merkt twijfelachtig

op dat er wel een jongen met vijf broden en twee vissen is maar wat doe je daarmee voor ruim 5000 mensen? Toch moet Andreas diep in zijn hart gedacht hebben dat Jezus daar wel iets mee kon doen, anders was hij misschien niet op het idee gekomen om de jongen met zijn brood en vis ter sprake te brengen. Deze kleine uiting van geloof is voor Jezus al voldoende.

De mensen moeten op het gras gaan zitten. Jezus neemt de broden en spreekt er een dankgebed over uit. Daarna laat Hij de vijf broden en de twee vissen aan alle ruim 5000 mensen uitdelen. De mensen eten tot ze verzadigd zijn. Jezus is niet karig. Hij geeft in overvloed. Maar Jezus wil ook niet dat er iets weggegooid wordt; Hij vraagt de leerlingen de overgebleven resten te verzamelen. Er zijn nog twaalf manden met brood over. Jezus geeft hiermee aan dat niets verspild mag worden. Alles is in Gods ogen waardevol, ook de overgebleven restjes. Jezus laat zien dat Hij veel kan doen met het weinige dat wij Hem te bieden hebben. Als wij maar bereid zijn dat kleine beetje aan Hem te geven. De mensen zijn onder de indruk van het wonder van Jezus. Maar Jezus voelt aan dat zij in Hem een politieke, aardse Messias zien die hen van de Romeinse overheersing zal bevrijden. Daarom trekt Hij zich terug 'geheel alleen' staat er in het evangelie. Zelfs de leerlingen gaan niet met Hem mee.

Visueel materiaal (naar keuze)

- Zie [Free Bible Images](#) voor een PPS van dit evangelie
- Geef drie kinderen doeken om als Jezus, Filippus en Andreas verkleed te zijn. Geef een ander kind een mand met vijf broden en twee vissen. Lees zo samen het evangelie in rollenspel of laat de kinderen uitspelen wat jij vertelt.
- Gebruik playmobil poppetjes voor Jezus, Filippus, Andreas, de jongen met de broden en groep mensen. Wijs twee kinderen aan die de poppetjes bewegen tijdens de vertelling (kinderen zitten achter een tafel waarop de poppetjes staan).
- Zoek op internet een mooie kunstafbeelding van de wonderbare broodvermenigvuldiging.

Verwerkingsmogelijkheden voor de kinderen

- Zie voor een bijbehorend werkje, puzzel en vertelplaat de Samuel site bij [‘Komende zondagen’](#)
- Knutselwerkjes zie Samuel Advies site: [Wonderbare spijziging zoekplaat](#) / [Puzzel Wonderbare spijziging](#) (voor oudere kinderen)
- Laat de kinderen van brooddeeg of klei een mandje met broodjes en vissen maken.
- Deze en de volgende 3 zondagen is de illustratie iedere keer in een snee brood getekend omdat we steeds iets uit Johannes 6 lezen. Je kunt deze illustraties verkleind kopiëren en de kinderen er iedere zondag één op een gekleurd vel laten plakken en er de kernzin uit het evangelie onder laten schrijven.
- Voor thuis: [het verhaal met zand](#) door Sandy Tales

Liederen

- [Viif broden en twee vissen](#) (Elly & Rikkert Zuiderveld zie CD Een boom vol liedjes en muziekbundel Een boek vol liedjes 1)

Viering van de kinderwoorddienst

Welkom

Kinderen welkom heten en ieder zijn/ haar naam even laten noemen om elkaar beter te leren kennen. Jezus noemde ook iedereen bij naam! Eventueel naamkaartjes of presentiekaarten gebruiken waarop de kinderen iedere keer een stickertje kunnen plakken.

Inleidend gesprek met spiegelverhaal

Kick werpt een blik in het broodtrommeltje dat hij van zijn moeder heeft meegekregen.

...”Hè, alweer kaas en ham!” Daar heeft hij helemaal geen zin in. Met een grote boog belandt het brood, dat moeder met zoveel liefde heeft gesmeerd, in de vuilnisbak. Kick gaat liever naar de super in de buurt, daar koopt hij repen chocola en vulkoeken, die smaken hem veel beter! Hij eet er meer van dan goed voor hem is.

Als hij na schooltijd thuiskomt voelt hij zich helemaal niet lekker. “Wat is er met jou aan de hand, Kick?” vraagt zijn moeder bezorgd.

“Ach, niets mam, alleen maar een beetje buikpijn.” Antwoordt hij onverschillig. “Het komt misschien nog van de erwten die wij gisteren hadden.”

Eenmaal op zijn kamer, voelt Kick zich zó misselijk, dat hij maar even op bed gaat liggen. Hij neemt een pepermuntje voor zijn maag. Na een poosje valt hij in slaap. Hij droomt van broodmagere kinderen met ingevallen gezichtjes. Van alle kanten komen ze op hem af. “Geef ons brood! Geef ons brood!” roepen ze hem toe. Dan ziet Kick de vuilnisbak van school. Een van de kinderen maakt de klep open en haalt er de twee boterhammen uit, die hij vanmorgen heeft weggegooid. Hij ziet hoe het kind de boterhammen in stukjes breekt en deze aan de andere kinderen uitdeelt. Wat vreemd! De jongen blijft maar uitdelen. Er komt geen einde aan. De kinderen kunnen blijven eten van het brood! Langzamerhand gaan ze eruitzien als gewone, gezonde kinderen. Nu komt de jongen naar Kick toe en geeft ook hem een stuk brood. Kick schrikt. “Nee, dat verdien ik niet!” roept hij. “Geef het maar aan een ander kind.”

Met een schok wordt hij wakker en hij schaamt zich over wat hij die morgen met het toch zo kostbare brood heeft gedaan.

Brood is kostbaar. Hoe kostbaar het is, dat weet je pas echt goed als je het niet hebt of als je veel te weinig hebt. Maar zelfs al heb je weinig, als je het aan Jezus geeft en met anderen deelt kan het toch nog heel veel zijn. Luister maar naar het evangelie.

Evangelie

Uit het hoofd navertellen en/ of samen doorlezen. Voor tekst en uitleg zie boven.

Welke kernboodschap geef ik de kinderen mee?

Jezus geeft in overvloed aan wie bereid is met Hem en anderen te delen.

Praktische toepassing

In dit evangelie zien we hoe zorgvuldig Jezus omspringt met het overgebleven eten. Hij wil dat alle overgebleven kruimels opgehaald worden. Vraag de kinderen wie wel eens een boterham of ander eten weggooit. Is dat dankbaarheid voor de gaven die God ons geeft? Hoe zou Hij liever hebben dat we ermee omgaan? Denk ook aan kinderen die weinig tot niets te eten hebben. Zij zijn al blij met de restjes uit de vuilnisbak.

Gespreksvragen

Waarom volgde een grote menigte mensen Jezus?

Wat doet Jezus met de 5 broden en 2 vissen?

Wat gebeurt er met het eten dat over blijft?

Lied en/ of verwerking

Voor suggesties zie boven

Afsluiting

Zo mogelijk de kinderwoorddienst afsluiten met een korte geloofsbelijdenis of één artikel van de geloofsbelijdenis of lied 'Ik geloof' van Jan Visser (zie muziekbundel Zingen maakt blij). De voorbede kan met de volwassenen in de kerk meegebeden worden of in een aangepaste (verkorte) versie voor de kinderen. Het mooiste is wanneer de kinderen tijdens de offerande weer terugkomen in de kerk.

Bij de Eucharistieviering voor gezinnen

Thema

Delen met Jezus is vermenigvuldigen.

Liederen

Zie boven voor verschillende liederen rond het thema van deze zondag.

(zie voor de prefatie en oraties van deze zondag het Altaarmissaal)

Evangelie

Voor bijbehorende illustratie, evangelietekst en uitleg; zie boven. In de eucharistieviering wordt de rol van 'Jezus' door de diaken of de priester gelezen. Geef ieder kind dat een rol voorleest een bijpassend naambordje.

Voorbede

Bidden wij tot God, die zorg draagt voor ieder mens.

1. Voor onze Kerk, dat wij net als Jezus oog hebben voor mensen die hongerlijden.
2. Voor de leiders in de wereld, dat zij goede afspraken maken voor een eerlijke verdeling van water en voedsel.
3. Voor kinderen die pijn hebben door de honger. Dat zij snel geholpen worden.
4. Voor onszelf, dat wij dankbaar omgaan met het voedsel dat God ons geeft.

Extra

Zet aan de ene zijde van het priesterkoor een grote mand met allerlei verschillende broden en broodjes. Zet aan de andere kant een klein oud en vies bakje waar een klein beetje rijst in zit. Bespreek bij de preek hoeveel wij te eten hebben en hoe weinig vele andere kinderen in de wereld eten. Hoe gaan wij daarmee om? Zijn wij dankbaar?

Kunnen we delen met anderen? Doen we wel eens iets voor arme mensen?